

Kur'an'da Dini Gruplar: Hıristiyanlar Örneđi

Kur'an'da Hıristiyanlarla ilgili farklı eleştiri ve bilgiler yer almaktadır. Bunlar ana hatlarıyla řu şekilde sıralanabilir:

- 1- Meryem ođlu Mesih'e, Allah diyenler, kâfir olmuřtur. (Maide, 72)
- 2- Allah üç ilahtan biridir diyenler kâfir olmuřtur. (Maide, 73)
- 3- Meryem oğlu Mesih bir Peygamber, anası da sadık bir kadındır. (Maide, 75)
- 4- İsa Mesih'e Allah'ın oğlu dediler. (Tevbe, 30)
- 5- Yahudilere göre, Hristiyanlar Müslümanlara daha yakındır. (Maide, 82)

Bu ayetlere bakıldığında öncelikle İsa'ya Hıristiyanlar tarafından ilahlık atfedilmesinin kabul edilemez bir durum olduğu ifade edilmektedir. Kur'an, İsa'nın bir peygamber ve annesinin de iffetli bir kadın olduğuna vurgu yapmaktadır. Ayrıca Hıristiyanların, Müslümanlara Yahudilerden daha yakın olduğunu vurgulayan ayet de Hıristiyanlar hakkındaki olumlu bir ifade olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun dışında Yahudilerle birlikte Hıristiyanların ortak olarak eleştirildikleri bazı hususlar da şunlardır:

- 1- Bilginlerini, rahiplerini Rabler edindiler. (Tevbe, 31)
- 2- Yahudi bilginleri ve Hristiyan rahipleri halkın mallarını yediler. (Tevbe, 34)
- 3- Allah'ın oğullarıyız dediler. (Maide, 18)
- 4- Bile bile hakkı gizlediler. (Âl-i İmran, 71)
- 5- Allah çocuk edindi diye iftira ettiler. (Bakara, 116)
- 6- Allah'ın âyetlerini inkâr ettiler. Âl-i İmran, 70)
- 7- Dinlerinde aşırı gittiler. (Nisa, 171)
- 8- Kitaplarındaki bilgileri gizlediler. (Maide, 15)
- 9- Ehl-i kitap, "Cennete ancak Yahudi ve Hristiyanlar girecek" dediler. (Bakara, 111)

Kur'an'da Hıristiyanlardan Nasârâ kelimesiyle bahsedilmektedir. Kelimenin tekili Nasrani olarak kullanılmaktadır (Bkz. Ali İmran, 67. Ayet). Nasârâ kelimesinin kökenine dair iki iddia bulunmaktadır. Bunlardan ilki, Hz. İsa'nın Mısır dönüşü yerleştiği belde olan Nasıra'ya nispetle Hıristiyanlara Nasârâ denmiş olmasıdır. İkincisi de Âl-i İmrân sûresi 52. âyetinde Hz. İsa'nın takipçilerine yönelik sorduğu "Allah'a giden yolda benim yardımcıları (ensârî) kimlerdir?" sorusuna havarilerin "Biz Allah'ın yardımcılarıyız (nahnu ensârullah)" cevabındaki "yardım edenler" anlamında nasârâ denmiştir.

Hıristiyan kelimesi, İngilizcede Christian kelimesiyle karşılanmaktadır ki Türkçeye de bu kelime üzerinden geçmiştir. Kelimenin kökeni Mesih anlamındaki Grekçe "Christos" kelimesinden gelmektedir. Böylece Hıristiyan kelimesi, Mesihî, Hıristiyanlar da Mesihîler anlamında kullanılmış olmaktadır. Bu isimlendirme İsa'nın ölümünü müteakip aynı yüzyıl içerisinde ilk olarak Antakya'da daha sonra da başka yerlerde İsa'nın takipçilerini ifade etmek için kullanılmıştır.

Kur'an'da Hıristiyanları ifade etmek için en çok kullanılan kelime Nasara'dır. Bunun dışında Ehl-i Kitap tabiri de Yahudilerle birlikte Hıristiyanları da içerisine aldığı için Ehl-i Kitap'ın geçtiği yerlerde de Hıristiyanlara atıf olduğu görülmektedir. Ayrıca sadece Hıristiyanları ifade etmek üzere İncil ehli anlamında "Ehlü'l-İncîl" ifadesi de Maide suresi 47. ayette yer almaktadır.

Yahudiler, Hıristiyanlar ve Müslümanlar kendilerine ata olarak Hz. İbrahim'i almaktadırlar. Bu sebeple de Hz. İbrahim bu üç din mensupları tarafından da paylaşılamamaktadır. Ali İmran suresi 67. Ayette konuyla ilgili şu ayet yer almaktadır: "İbrâhim, ne bir Yahûdi, ne de bir Hıristiyan idi; ama kendini Allah'a teslim ederek her türlü bâtıldan yüz çevirmiş bir Müslümandı. Müşriklerden de değildi." Bu ayet, Hz. İbrahim'i sahiplenen Yahudi ve Hıristiyanlara kendi isimlendirmeleriyle ortaya çıkardıkları Yahudi ve Hıristiyan geleneğinin Allah katında değerli olmadığını, Allah'ın muradının Allah'a tam teslim olan anlamında Müslüman olmaktan geçtiğini ifade etmektedir. Bu ayetin hemen devamında da (Ali İmran 68. ayet) Hz. İbrahim'i paylaşamayan bu üç din müntesiplerine dair Allah şu ifadeleri kullanmaktadır: "İnsanların İbrahim'e en yakın olanı, onun izinden gidenler ile bu peygamber ve

müminlerdir.” Burada da Hz. İbrahim’e yakınlık açısından Hz. Muhammed öne sürülerek Yahudilerin ve Hıristiyanların Hz. İbrahim’i tekellerine alarak övünme iddialarına cevap verilmektedir.

Tartışma Soruları:

1-Kur’an’da Hıristiyanları ifade etmek üzere kullanılan kelimeler arasındaki farklar nelerdir?

2-Kur’an’da bir grup olarak Hıristiyanların karakteristik özellikleri nasıl aktarılmaktadır?

3-Kur’an’daki Hıristiyan portresi temel olarak neyi hedef almaktadır?